

Ons kenmerk
Z/219062

Plaats
's-Hertogenbosch

**BESCHIKKING VAN
GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-BRABANT**

op de op 22 januari 2024 ontvangen aanvraag van Bazalt Wonen om een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit, op grond van artikel 5.1, tweede lid, onder g, van de Omgevingswet. De activiteiten gaan over het renoveren van 66 rijtjeswoningen, uitgevoerd aan Kraaijenveld 6, 8, 26 t/m 34, 9 t/m 25 en 35 t/m 57, Spieringen 42 t/m 76 en Vogelenzang 2 t/m 18, 4261 XJ, ZA, ZB en ZG te Wijk en Aalburg, in de gemeente Altena.

Met vriendelijke groet,
Gedeputeerde Staten van Provincie Noord-Brabant
Namens dezen,

Dit document is digitaal ondertekend en bevat daardoor geen handtekening.

Besluit

Onderwerp

Op 22 januari 2024 hebben wij van Bazalt Wonen een aanvraag ontvangen voor een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit, op grond van artikel 5.1, tweede lid, onder g, van de Omgevingswet. De omgevingsvergunning is aangevraagd voor het overtreden van verboden ten aanzien van beschermde soorten, door het uitvoeren van renovatiewerkzaamheden. Deze activiteiten vinden plaats aan Kraaijenveld 6, 8, 26 t/m 34, 9 t/m 25 en 35 t/m 57, Spieringen 42 t/m 76 en Vogelenzang 2 t/m 18, 4261 XJ, ZA, ZB en ZG te Wijk en Aalburg, in de gemeente Altena.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant besluiten, gezien de overwegingen die zijn opgenomen in dit besluit,

- I. aan Bazalt Wonen, Thorbeckestraat 1, 5301 NC te Zaltbommel, de gevraagde vergunning te verlenen, op grond van artikel 5.1, tweede lid, onder g, van de Omgevingswet, van de bepalingen als bedoeld in:
 - artikel 11.37, eerste lid, onder b, van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten en rustplaatsen van de:
 - **huismus** (*Passer domesticus*);
 - artikel 11.46, eerste lid, onder b, van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor het opzettelijk verstoren van de:
 - **gewone dwergvleermuis** (*Pipistrellus pipistrellus*);
 - **laatvlieger** (*Eptesicus serotinus*);
 - artikel 11.46, eerste lid, onder d, van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de:
 - **gewone dwergvleermuis** (*Pipistrellus pipistrellus*);
 - **laatvlieger** (*Eptesicus serotinus*);voor de periode vanaf de datum van bekendmaking van dit besluit tot en met 31 december 2026;
- II. dat de beschrijving van de activiteiten in de aanvraag, voor zover deze gaat over de soorten als bedoeld onder I, onderdeel uitmaakt van dit besluit;
- III. aan dit besluit voorschriften te verbinden die zijn opgenomen onder onderdeel 2.6 'Voorschriften';
- IV. dat de volgende delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van dit besluit:
 - Rapportage ecologisch onderzoek diverse straten Wijk en Aalburg, 16 januari 2024. Econsultancy, 21362.002 D1 (hierna: activiteitenplan)
 - Aanvullende gegevens Omgevingswet flora- en fauna-activiteit Z/219062, 2 mei 2024. Econsultancy, 21362.009 (hierna: aanvullende gegevens van 2 mei 2024).
 - RE: Z/219062 Verlengen beslistermijn Omgevingswet flora- en fauna- activiteit; Kraaijenveld 6 te Wijk en Aalburg, gemeente Altena, 17 juli 2024 (hierna: aanvullende gegevens van 17 juli 2024).
 - AANVULLING: RE: Z/219062 Verlengen beslistermijn Omgevingswet flora- en fauna-activiteit; Kraaijenveld 6 te Wijk en Aalburg, gemeente Altena, 16 augustus 2024 (hierna: aanvullende gegevens van 16 augustus 2024).
 - Bijlage 1: overzichtstekening van de planlocatie
 - Bijlage 2: locatie(s) van de maatregelen
 - Bijlage 3: meldingsformulier start werkzaamheden (zie voorschrift 1)

Rechtsmiddelen

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit en wordt u door dit besluit rechtstreeks in uw belang getroffen, dan kunt u een bezwaarschrift hiertegen indienen. Dit kan tot 6 weken na de dag van verzending van het besluit. De verzenddatum is terug te vinden in de kennisgeving.

U kunt uw bezwaarschrift op 2 manieren indienen:

- **Digitaal.** Op www.brabant.nl/bezwaar vindt u de link 'Bezwaar indienen'. U heeft hiervoor een digitale handtekening (DigiD of eHerkenning) nodig.
- **Per post.** Stuur uw bezwaarschrift naar:
Het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Secretariaat van de hoor- en adviescommissie
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch

In het bezwaarschrift zet u:

- uw naam en adres;
- de datum, het kenmerk en een omschrijving van het besluit waarmee u het niet eens bent;
- de reden waarom u het niet eens bent met ons besluit;
- de datum van uw bezwaarschrift en uw handtekening;
- maakt u namens iemand anders bezwaar? Stuur dan een machtiging mee.

Voeg ook een kopie toe van het besluit waarmee u het niet eens bent. Op deze manier kunnen wij uw bezwaarschrift beter in behandeling nemen.

U kunt het secretariaat van de hoor- en adviescommissie bereiken via telefoonnummer (073) 680 83 04, faxnummer (073) 680 76 80 en e-mailadres bezwaar@brabant.nl.

Aan het indienen van een bezwaar zijn geen kosten verbonden.

Voorlopige voorziening

Als u een bezwaarschrift indient, dan heeft dit geen schorsende werking. Het besluit treedt in werking de dag na verzending van het besluit. Dat betekent dat het besluit geldt zolang uw bezwaarschrift in behandeling is. Het kan zijn dat u dit niet wilt. Bijvoorbeeld omdat het besluit onherstelbare gevolgen voor u heeft. U kunt gelijktijdig met of na het indienen van een beroepschrift een verzoek om een voorlopige voorziening vragen bij de Rechtbank Oost-Brabant, sector Bestuursrecht, Postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch. De rechter besluit dan of het besluit wordt geschorst.

U kunt ook digitaal verzoeken om een voorlopige voorziening. Zie daarvoor: <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. U heeft hiervoor een digitale handtekening (DigiD of eHerkenning) nodig.

Er zijn kosten verbonden aan het vragen van een voorlopige voorziening (griffierecht) en/of het indienen van een beroepschrift.

INHOUDSOPGAVE

BESLUIT	2
PROCEDURELE OVERWEGINGEN	5
INHOUDELIJKE OVERWEGINGEN	6
1. WETTELIJK KADER - OMGEVINGSWET	6
1.1 <i>BESCHERMINGSREGIMES</i>	6
1.2 <i>OMGEVINGSVERORDENING NOORD-BRABANT</i>	6
2. TOETSING EFFECTEN RUIMTELIJKE INGREEP	7
2.1 <i>AANGEVRAAGDE ACTIVITEITEN</i>	7
2.2 <i>ONDERZOEK SOORTEN</i>	7
2.3 <i>MOGELIJKE EFFECTEN OP BESCHERMDE SOORTEN</i>	7
2.4 <i>ALTERNATIEVENAFWEGING</i>	8
2.5 <i>BELANG VAN DE AANVRAAG</i>	8
2.6 <i>MAATREGELEN</i>	9
2.7 <i>VOORSCHRIFTEN</i>	11
2.8 <i>STAAT VAN INSTANDHOUDING</i>	15
3. CONCLUSIE	15
BIJLAGE 1. OVERZICHTSTEKENING VAN DE PLANLOCATIE.....	16
BIJLAGE 2. LOCATIE VAN DE MAATREGELEN.....	17
BIJLAGE 3. MELDINGSFORMULIER START HANDELINGEN BESCHERMDE SOORTEN	19

Procedurele overwegingen

Aanvraag

Op 22 januari 2024 hebben wij van Bazalt Wonen een aanvraag voor een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit, op grond van de Omgevingswet (artikel 5.1, tweede lid, onder g) ontvangen. De aanvraag is op 2 mei, 17 juli en 16 augustus 2024 aangevuld.

Een uitgebreide projectomschrijving is opgenomen in de aanvraag en het activiteitenplan. De aanvraag is geregistreerd onder nummer Z/219062.

Gedragscode

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Bevoegd gezag

Omdat de activiteit wordt verricht in de provincie Noord-Brabant zijn Gedeputeerde Staten (verder: GS) volgens artikel 5.10, eerste lid, onder e, van de Omgevingswet bevoegd om op de aanvraag te beslissen. Als het aan de orde is betrekken wij tevens de gevolgen van de activiteit voor de soorten buiten onze provinciegrens bij ons besluit.

Reguliere voorbereidingsprocedure

In deze procedure wordt de reguliere voorbereidingsprocedure overeenkomstig het bepaalde in hoofdstuk 4 van de Algemene wet bestuursrecht toegepast.

Ontvankelijkheid

De aanvraag bevat voldoende informatie voor een goede beoordeling van die aspecten waarvoor een omgevingsvergunning flora- en fauna- activiteit is gevraagd.

Overige regelgeving

Een toestemming op basis van andere wet- en regelgeving of activiteit onder de Omgevingswet kan aan de orde zijn, onder andere voor ruimtelijke ordening of bouwen. Bij de beoordeling van deze aanvraag zijn andere aspecten dan de flora- en fauna-activiteit van de Omgevingswet niet betrokken.

Inhoudelijke overwegingen

1. Wettelijk kader - Omgevingswet

1.1 Beschermingsregimes

Op basis van de Omgevingswet (hierna: Ow) zijn er drie beschermingsregimes. Het eerste regime geldt voor vogels op grond van de Vogelrichtlijn. Paragraaf 11.2.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving (hierna: Bal) heeft betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor vogelsoorten, waarvoor GS een vergunning kunnen verlenen. Artikel 8.74j van het Besluit kwaliteit leefomgeving (hierna: Bkl) geeft de voorwaarden voor het kunnen verlenen van de vergunning.

Het tweede beschermingsregime geldt voor planten en dieren op basis van de Habitatrictlijn en de Verdragen van Bern en Bonn. Paragraaf 11.2.3 van het Bal heeft betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten, waarvoor GS een vergunning kunnen verlenen. Artikel 8.74k van het Bkl geeft de voorwaarden voor het kunnen verlenen van een vergunning.

Het derde regime beschrijft de bepalingen voor andere (nationaal beschermde) soorten. Paragraaf 11.2.4 van het Bal heeft betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten, waarvoor GS een vergunning kunnen verlenen. Artikel 8.74l van het Bkl geeft de voorwaarden voor het kunnen verlenen van een vergunning.

Voor alle inheemse soorten geldt in alle gevallen de specifieke zorgplicht (artikel 11.27 van het Bal). Het gaat dan zowel om beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten. De zorgplicht geldt ongeacht of er een vrijstelling geldt of een vergunning is verleend. In de specifieke zorgplicht wordt bepaald dat eenieder zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, schade aan deze soorten dient te voorkomen.

In onder andere artikel 5.40 en artikel 18.10 van de Ow zijn gronden opgenomen op grond waarvan een vergunning kan worden ingetrokken of gewijzigd. De vergunning kan in elk geval worden ingetrokken indien blijkt dat de vergunninghouder zich niet houdt aan de vergunning.

1.2 Omgevingsverordening Noord-Brabant

Provinciale Staten hebben de Omgevingsverordening Noord-Brabant (hierna: Verordening) vastgesteld. Voor een flora- en fauna-activiteit zijn aanvullende kaders vastgelegd. Zo zijn voor bepaalde soorten en handelingen vrijstellingen opgenomen. Deze zijn neergelegd in paragraaf 3.8.2 van de Verordening.

2. Toetsing effecten ruimtelijke ingreep

2.1 Aangevraagde activiteiten

Een uitgebreide omschrijving van de activiteiten is opgenomen in de aanvraag.

De aangevraagde activiteiten gaan over het renoveren van 66 rijtjeswoningen. De initiatiefnemer is voornemens om de bebouwing te isoleren middels spouwmuurisolatie. Daarnaast zal de binnenzijde van het dak worden geïsoleerd en zullen er diverse renovatiewerkzaamheden aan de binnenzijde van de bebouwing plaatsvinden. De dakpannen blijven ongemoeid.

Deze activiteiten vinden plaats aan Kraaijenveld 6, 8, 26 t/m 34, 9 t/m 25 en 35 t/m 57, Spieringen 42 t/m 76 en Vogelenzang 2 t/m 18, 4261 XJ, ZA, ZB en ZG te Wijk en Aalburg, in de gemeente Altena.

2.2 Onderzoek soorten

Het uitgevoerde onderzoek naar beschermde soorten is beschreven in hoofdstuk 3 van het “Rapport ecologisch onderzoek diverse straten Wijk en Aalburg” en de aanvullingen van 2 mei 2024.

Als vooronderzoek heeft literatuuronderzoek plaatsgevonden (NDFF/verspreidingsatlassen). In april 2022 heeft een veldbezoek in het kader van een quickscan naar beschermde soorten plaatsgevonden. Het nader onderzoek naar de huismus heeft plaatsgevonden in 2023 conform het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2023). Het nader onderzoek naar de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger heeft plaatsgevonden in 2023 conform het Vleermuisprotocol 2021 (Netwerk Groene Bureaus).

2.3 Mogelijke effecten op beschermde soorten

De aanvrager geeft aan dat er:

- 4 nesten van de huismus;
- 1 kraamverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis met minstens 18 individuen;
- 1 paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis;
- 1 zomerverblijfplaats van de laatvlieger;

aanwezig zijn in het plangebied.

Door de werkzaamheden worden de verblijfplaatsen vernield of beschadigd en worden vleermuizen verstoord.

Gedurende de veldbezoeken zijn er in totaal 4 huismusnesten aangetroffen, verspreid over woonblokken die behoren tot Kraaijenveld 21, 34 en 47 en Vogelenzang 14. Deze nesten bevinden zich onder de eerste rijen dakpannen die bereikt kunnen worden via de dakgoot en bij de kopgevels. Bij de kraamverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis zijn in totaal 18 in-/uitvliegende individuen waargenomen bij de overhangende kantpannen bij de kopgevel van Kraaijenveld 6. Waarschijnlijk bevindt de kraamverblijfplaats zich in de spouwmuur. Tijdens het onderzoek naar paar- en baltsverblijfplaatsen is er in totaal 1 baltsende gewone dwergvleermuis op de onderzoekslocatie waargenomen die binding vertoonde met de bebouwing aan Kraaijenveld 9. De zomerverblijfplaats van de laatvlieger betreft 1 individu dat invloog bij Spieringen 70. Vermoedelijk heeft dit individu enkel toegang tot het dakvlak.

2.4 Alternatievenafweging

Er zijn geen redelijke alternatieven mogelijk die zullen leiden tot een kwalitatief gelijkwaardig resultaat. De alternatievenafweging is hiermee voldoende onderbouwd om een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit voor de huismus, gewone dwergvleermuis en laatvlieger te verlenen.

De woningen aan de Kraaijenveld, Vogelenzang en Spieringen zijn in de jaren 80 van de vorige eeuw gebouwd. Het isolerend vermogen van de woning is dan ook lang niet wat er nu, of in de nabije toekomst, wordt gevraagd. Om deze reden dienen de woning planmatig geïsoleerd te worden. Door isolatie gaan de verblijfplaatsen verloren. Echter is het isoleren van de spouwmuren noodzakelijk om de woningen naar een energielabel A te krijgen

Het project is locatie gebonden vanwege de verduurzaming en renovatie aan de bestaande woningen en kunnen daardoor op een andere locatie niet plaatsvinden. Het betreft onder andere het isoleren van woningen en het vervangen van kozijnen, glas en dakbedekking wat locatie gebonden is.

Bij de werkzaamheden wordt rekening gehouden met de kwetsbare perioden van de aangetroffen soorten volgens een generieke werkwijze. Dit betekent dat de werkzaamheden met negatieve effecten op beschermde soorten buiten de kwetsbare periode plaatsvinden. Voor de huismus wordt de broedperiode aangemerkt als kwetsbare periode. Voor vleermuizen wordt de kraamperiode aangemerkt als de kwetsbare periode, waardoor deze periode wordt vermeden. Door het ongeschikt maken van de woningen in de actieve periode wordt daarnaast vermeden dat in de kwetsbare winterperiode vleermuizen worden verstoord. Alle werkzaamheden en het realiseren van de nieuwe permanente voorzieningen vinden plaats buiten de kwetsbare broed- en kraamperiode.

Om te blijven voldoen aan de duurzaamheids- en onderhoudseisen die gesteld worden in de huidige tijd is het noodzakelijk om onderhoud uit te voeren. Bij de werkwijze worden maatregelen genomen om doden en verwonden en onnodige verstoring te voorkomen. Verder worden er weer nieuwe verblijfplaatsen voor de dieren gerealiseerd. De gekozen werkwijzen brengen de gunstige staat van instandhouding niet in het geding en beperken de verstoring tot een minimum. De voorgestelde maatregelen zorgen voor het voldoen aan de zorgplicht en zorgvuldig handelen.

De inrichting van de wijken zal niet veranderen door de voorgenomen renovatie, doordat al het groen behouden blijft. Een alternatieve inrichting is niet mogelijk aangezien het enkel een renovatie betreft van de bestaande woningen en geen groen opnieuw wordt ingericht.

2.5 Belang van de aanvraag

In de aanvraag zijn de belangen voldoende onderbouwd om een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit voor de huismus, gewone dwergvleermuis en laatvlieger te verlenen.

De omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit is gevraagd op grond van de belangen 'van de volksgezondheid of de openbare veiligheid' en 'van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' zoals genoemd in artikel 8.74j, eerste lid, onder b, en 8.74k, eerste lid, onder b, van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Met de huursector is door de Rijksoverheid afgesproken dat vanaf 2023 alle huurwoningen en wooncorporaties gemiddeld energielabel B of beter hebben (energie-akkoord). In het kader van het landelijke energiebeleid worden de werkzaamheden uitgevoerd. Het doel is om te komen tot een vermindering van het energieverbruik, het verbeteren van het binnenhuisklimaat en het verbeteren van het woongenot.

De woningen aan Kraaijenveld, Vogelenzang en Spieringen zijn in de jaren 80 van de vorige eeuw gebouwd. Het isolerend vermogen van deze woning is dan ook lang niet wat er nu, of in de nabije toekomst, wordt gevraagd. Met verduurzamings- en renovatiewerkzaamheden moeten de woningen beter geïsoleerd worden. De nieuwe isolatiewaarden moeten zoveel mogelijk voldoen aan de huidige normen, die vastgelegd zijn in de “nationale prestatieafspraken”. Dit zijn bindende afspraken voor de verduurzaming van het woning bezit in Nederland. De afspraken zijn in 2022 door het Rijk, VNG, Aedes en de Woonbond opgesteld en ondertekend. De woningen aan de Kraaijenveld hebben een label C of D (meerdere types), woningen aan de Vogelenzang hebben gemiddeld label C en woningen aan de Spieringen ook gemiddeld label C. Door de maatregelen worden de woning naar label A gebracht.

2.6 Maatregelen

In het activiteitenplan (hoofdstuk 6) en de aanvullende gegevens van 2 mei, 17 juli en 16 augustus 2024 is beschreven welke maatregelen worden genomen om de effecten voor huismus, gewone dwergvleermuis en laatvlieger zoveel mogelijk te voorkomen.

In grote lijnen gaat het om de volgende maatregelen:

Tijdelijke voorzieningen huismus

- Door de werkzaamheden tussen 1 september en half maart uit te voeren worden de werkzaamheden volledig buiten het broedseizoen van huismussen uitgevoerd.
- De daken zullen van binnenuit geïsoleerd worden. Door deze alternatieve werkzaamheden zullen de huismusnesten die onder het dak zitten behouden blijven. Hierdoor kunnen de huismussen het dak blijven gebruiken in de winterperiode. Er worden daarom geen tijdelijke voorzieningen gerealiseerd.

Tijdelijke voorzieningen gewone dwergvleermuis

- Ter tijdelijke mitigatie van de kraamverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis worden 4 kasten van het type VMT3 van Unitura gerealiseerd.
- Ter tijdelijke mitigatie van de paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis worden 4 kasten van het type VMT1 van Unitura gerealiseerd.
- De kasten worden minimaal 6 maanden voor de renovatiewerkzaamheden geplaatst. De exacte locaties van de kasten en foto's van de ophanglocaties worden in het logboek opgenomen.

Tijdelijke uitwijkmogelijkheden laatvlieger

- In de directe omgeving van het plangebied is een omgevingscheck uitgevoerd om in kaart te brengen of er voldoende tijdelijke alternatieven voor de laatvlieger aanwezig zijn.
- Uit deze omgevingscheck is gebleken dat er een ruim aanbod aan alternatieve verblijfplaatsen in de directe omgeving van de planlocatie aanwezig is. Daarbij is gekeken dat alternatieven binnen een straal van 150 meter aanwezig zijn, en de openingen minimaal 2,5 centimeter groot zijn. De alternatieven beschikken over een open spouwmuur.

- Dit betreft de woningen aan Spieringen 72, 76, 78, 80 en 86, en Herrebeugel 7, 13, 15, 16, 18, 21, 23 en 28. Deze woningen zijn in bezit van Bazalt Wonen en aan deze woningen wordt in de komende 2 jaar niet gewerkt, waardoor ze geschikt blijven als uitwijkmogelijkheid gedurende de werkzaamheden.

Ongeschikt maken

- De woningen worden buiten het broedseizoen van de huismus en buiten de kwetsbare kraam- en winterperiode van vleermuizen ongeschikt gemaakt voor vleermuizen. Dit zal plaatsvinden tussen 1 september en 1 november.
- De woningen worden ongeschikt gemaakt voor vleermuizen door voorafgaand aan de renovatiewerkzaamheden alle potentiële invliegopeningen ontoegankelijk te maken middels rugvulling, exclusion flaps en het oplichten en indien nodig dichtzetten van loodslabben.
- Het ongeschikt maken voor vleermuizen zal plaatsvinden bij een avondtemperatuur van minimaal 10 °C.
- Het ongeschikt maken vindt plaats onder ecologische begeleiding.
- Na afloop van het ongeschikt maken van de woningen wordt een controleronde uitgevoerd. Hierbij wordt met behulp van batdetectors tijdens het uitvliegmoment gecontroleerd of er bij de bekende verblijfplaatsen en de directe omgeving ervan, uitvliegende vleermuizen aanwezig zijn. Indien noodzakelijk worden door de ecooloog, op basis van deze controleronde, aanvullende maatregelen voorgesteld.

Permanente voorzieningen huismus

- Ter permanente mitigatie van de 4 nesten van de huismus zullen 8 inbouwkasten van het type GZP2 van Unitura gerealiseerd worden in de muur onder de dakgoot of in de kopgevel aan Kraaijenveld 21, 34 en 47, en Vogelenzang 16.

Permanente voorzieningen gewone dwergvleermuis

- Ter permanente mitigatie van de kraamverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis zal de gevel aan Kraaijenveld 6, waar de huidige kraamverblijfplaats zich bevindt, gedeeltelijk behouden blijven. Daarnaast worden bij 3 andere kopgevels aan Kraaijenveld dezelfde maatregelen toegepast. Hiertoe worden er spouwborstels in de spouwmuur geplaatst, waarmee een gedeelte van de spouwmuur tot en met de dakpan beschikbaar zal blijven. Dit zal de zolderverdieping van de spouwmuur betreffen, zodat de gehele nok beschikbaar blijft voor vleermuizen na het isoleren. Daarnaast zal de ruimte onder het dakvlak van alle projectwoningen aanwezig blijven, gezien de daken van binnenuit geïsoleerd worden.
- Ter permanente mitigatie van de paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis zullen op 4 locaties inbouwvoorzieningen gerealiseerd worden, elk bestaande uit 3x2 geschakelde inbouwkasten van het type VMPM1 van Unitura. Aanvullend zullen op 4 extra locaties binnen het plangebied dezelfde maatregelen genomen. Deze voorzieningen zullen gerealiseerd worden aan Kraaijenveld 9, 21, 26, 34, 51 en 57, en Vogelenzang 2 en 18a.
- De foto's van de voorzieningen zullen in het logboek worden vermeld en later aan de omgevingsdienst Brabant-Noord worden verstrekt onder vermelding van het zaaknummer.

Permanente voorzieningen laatvlieger

- Ter permanente mitigatie van de zomerverblijfplaats van de laatvlieger zal de gevel aan Spieringen 70, waar de huidige kraamverblijfplaats zich bevindt, gedeeltelijk behouden blijven. Daarnaast worden bij 3 andere kopgevels aan Spieringen dezelfde maatregelen toegepast. Hiertoe worden er spouwborstels in de spouwmuur geplaatst, waarmee een gedeelte van de spouwmuur tot en met de dakpan beschikbaar zal blijven. Dit zal de zolderverdieping van de spouwmuur betreffen, zodat de gehele nok beschikbaar blijft voor vleermuizen na het isoleren. Daarnaast zal de ruimte onder het dakvlak van alle projectwoningen aanwezig blijven, gezien de daken van binnenuit geïsoleerd worden.

De locaties van de voorzieningen zijn weergegeven in bijlage 2.

2.7 Voorschriften

Wij nemen in aanvulling op voorgestelde maatregelen de volgende voorschriften op om de staat van instandhouding te kunnen borgen voor de huismus, gewone dwergvleermuis en laatvlieger:

Algemene voorschriften

1. De vergunninghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden beginnen bekend is, maar uiterlijk 2 werkdagen voor de start van de activiteiten, het bijgevoegde meldingsformulier volledig in te vullen en naar ons op te sturen. Met werkzaamheden en/of activiteiten worden alle handelingen bedoeld die invloed hebben op de beschermde soorten, zoals ongeschikt maken van de verblijfplaatsen.
2. De vergunninghouder dient onmiddellijk contact met ons op te nemen via info@odbn.nl, als bij het uitvoeren van de activiteiten andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen, of andere activiteiten als bedoeld in onderdeel I en II van het besluit noodzakelijk zijn.
3. Deze vergunning kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de vergunninghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de vergunninghouder handelende (rechts)personen. De vergunninghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van de aan dit besluit verbonden voorschriften.
4. Deze genoemde (rechts)personen dienen op de hoogte te zijn van de inhoud en het doel van dit besluit en de daaraan verbonden voorschriften, zo dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (digitaal) afschrift van dit besluit op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op eerste verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouder of opsporingsambtenaar.
6. De vergunninghouder dient, met inachtneming van de hier genoemde voorschriften, de activiteiten (inclusief alle maatregelen die er voor de soorten worden genomen) uit te voeren zoals beschreven in de aanvraag en het activiteitenplan (hoofdstuk 6) en de aanvullende gegevens van 2 mei 2024, 17 juli 2024 en 16 augustus 2024.
7. De activiteiten en hier genoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige¹ (hierna: ecooloog) op het gebied van de soorten waarvoor vergunning is verleend.

¹ Wat wij hieronder verstaan staat op de website van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO): <https://www.rvo.nl/onderwerpen/buiten-werken/ecologisch-deskundige>

8. Alle handelingen en bevindingen dienen door de ecooloog te worden bijgehouden in een logboek. Met handelingen worden alle handelingen bedoeld die invloed hebben op de beschermde soorten, zoals ongeschikt maken, uitvoeren van de controleronde en het plaatsen van de tijdelijke en permanente voorzieningen. Ook dienen er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen te worden opgenomen in het logboek. Dit logboek dient op eerste verzoek van een toezichthouder te worden gegeven.
9. De vergunninghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen op basis van de aanvraag en de hier genoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de initiatieflocatie, dienen voor het uitvoeren van de werkzaamheden, van de inhoud van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden en dienen dit aantoonbaar na te leven. Dit ecologisch werkprotocol dient ter informatie aan ons te worden toegezonden, uiterlijk 2 werkdagen voor de start van de werkzaamheden. Mail het ecologisch werkprotocol naar info@odbn.nl, onder vermelding van het zaaknummer.
10. Zodra alle handelingen en activiteiten zijn uitgevoerd die betrekking hebben op de beschermde soorten opgenomen in de vergunning, dient de afronding van de werkzaamheden bij ons te worden gemeld. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de gerealiseerde permanente voorzieningen, het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen en de inrichting van het plangebied. Dit dient u te doen door het logboek naar ons op te sturen via info@odbn.nl, onder vermelding van het zaaknummer.

De algemene voorschriften zijn opgenomen voor een juiste toepassing en naleving van de vergunning door de vergunninghouder en gemachtigde(n).

Specifieke voorschriften

Tijdelijke voorzieningen gewone dwergvleermuis

11. De tijdelijke vleermuiskasten dienen tijdig voorafgaand aan de start van de werkzaamheden en het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen te zijn geplaatst. Voor de paarverblijfplaats geldt een gewenningsperiode van minimaal 3 maanden voorafgaand aan de start van ongeschikt maken. Voor de kraamverblijfplaats geldt een gewenningsperiode van 1 kraamseizoen. Enkel de maanden binnen het actieve seizoen kunnen hierbij worden gebruikt als gewenningsperiode. Het actieve seizoen voor vleermuizen betreft de periode van half april tot en met half oktober.

Dit voorschrift is opgelegd zodat de gewone dwergvleermuizen voldoende tijd hebben om de alternatieve verblijfplaatsen kunnen ontdekken.

12. De tijdelijke kasten voor de gewone dwergvleermuis dienen conform het Kennisdocument van de gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2024) gerealiseerd te worden. Mochten de voorzieningen niet conform het Kennisdocument geplaatst zijn, dan dienen ze verplaatst te worden zodat ze hier wel aan voldoen. In dit geval dient de gewenningsperiode in acht genomen te worden vanaf het moment dat de tijdelijke kasten in overeenstemming met het Kennisdocument zijn geplaatst.

Dit voorschrift is opgelegd omdat onduidelijk is of de locaties van de tijdelijke voorzieningen voor de gewone dwergvleermuis voldoen aan de eisen uit het Kennisdocument. Daardoor kan niet beoordeeld worden of deze functioneel zijn

13. De tijdelijke kraamkasten voor de gewone dwergvleermuis dienen conform de volgende eisen van het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis te zijn gerealiseerd:
 - a. De kasten dienen op ten minste 2 verschillende windrichtingen te hangen, zodat er een verschil aan microklimaat gerealiseerd wordt. Hiervan dient 1 kast op een gevel op de zuid windrichting geplaatst te worden en de andere windrichting dient dezelfde te zijn als waar de kraamverblijfplaats nu aanwezig is.

- b. De kraamkasten dienen binnen 50 meter van de huidige verblijfplaats geplaatst te worden.

Bovenstaande voorschriften over de tijdelijke kraamvoorzieningen zijn opgenomen omdat onduidelijk is of de kasten geplaatst worden conform het Kennisdocument. Daardoor is onzeker of de kasten functioneel zullen zijn en in gebruik genomen zullen worden als kraamkast.

14. Bij de muurschalen dient er afdichtend lintschuim tussen de muurschaal en de muur geplaatst te worden.

Dit voorschrift is opgenomen om te borgen dat de tijdelijke verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis vrij is van regen en tocht.

Ongeschikt maken

15. Het ongeschikt maken dient plaats te vinden buiten de kwetsbare periodes van de soorten. Voor de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger betekent dit dat er ongeschikt gemaakt dient te worden in de actieve periode (globaal van 1 april tot 1 oktober) en buiten de kraamperiode (globaal lopend van 1 mei tot en met 1 augustus). De kwetsbare periodes kunnen eerder starten of langer doorlopen als gevolg van de weersomstandigheden en het seizoensverloop.

Dit voorschrift is opgenomen om te voorkomen dat individuen indirect of direct gedood of verwond raken als gevolg van het ongeschikt maken in de onjuiste periode

16. Op het moment van ongeschikt maken en de 3 daaropvolgende nachten moeten de weersomstandigheden tijdens de eerste 2 uur na zonsondergang overeenkomen met de eisen die het Vleermuisprotocol stelt voor de weersomstandigheden tijdens het onderzoek doen naar zomerverblijfplaatsen van de laatvlieger.

Dit voorschrift is opgenomen om te borgen dat de vleermuizen daadwerkelijk zullen uitvliegen na het ongeschikt maken en om te borgen dat ze onder gunstige weersomstandigheden een andere verblijfplaats kunnen zoeken.

17. Wanneer een opening direct wordt afgesloten, dient gecontroleerd te worden dat vleermuizen via een exclusion voorziening de verblijfplaats kunnen verlaten. Wanneer dit niet zeker is, dient de opening te worden afgesloten middels een exclusion voorziening. In het ecologisch werkprotocol moet worden vastgelegd op welke wijze gecontroleerd wordt of een verblijfplaats ook via een andere uitvliegopening te verlaten is.

Dit voorschrift is opgenomen om te borgen dat de vleermuizen hun verblijfplaats altijd kunnen verlaten via een exclusion voorziening nadat de verblijfplaatsen ontoegankelijk zijn gemaakt.

18. De te gebruiken exclusion flaps dienen groot genoeg te zijn zodat de laatvlieger er gebruik van kan maken.

Dit voorschrift is opgenomen, omdat er niet is aangegeven welk type exclusion flaps gebruikt worden. Niet alle exclusion flaps zijn geschikt voor de laatvlieger, omdat deze te klein zijn. De laatvlieger heeft exclusion flaps met bredere openingen nodig.

Controlerende

19. Voorafgaand aan de werkzaamheden, na het ongeschikt maken, dient een controlerende te worden uitgevoerd. Tussen het ongeschikt maken en de controlerende dienen ten minste 3 dagen te zitten, zodat de vleermuizen de tijd hebben de verblijfplaats te verlaten.

20. De controlerende ten behoeve van het uitsluiten van de aanwezigheid van vleermuizen binnen het plangebied dient te worden uitgevoerd conform de richtlijnen voor zomerverblijfplaatsen van de laatvlieger. Met uitzondering van de neerslag. Tijdens de gehele controlerende moet het droog zijn. In het logboek dient te worden aangegeven hoe is voldaan aan de richtlijnen uit het Vleermuisprotocol 2021. Daarbij dient ook te worden ingegaan op personele inzet en overzichtelijkheid van het plangebied.

21. De vleermuizen mogen na de controleronde geen toegangsmogelijkheden meer hebben tot de bebouwing.
22. Er kan pas gestart worden met de renovatiewerkzaamheden na de expliciete toestemming van de ecooloog.
23. In het logboek dient te worden vastgelegd op welke wijze de controleronde is uitgevoerd en wat de resultaten van de controleronde waren. De datum, tijd, aantal onderzoekers en de weersomstandigheden tijdens de controleronde dient in het logboek beschreven te staan.
24. In het logboek dient te worden opgenomen wanneer de bebouwing natuurvrij is verklaard.
De bovenstaande voorschriften over de controleronde zijn opgenomen om te voorkomen dat het gebouw onterecht vleermuisvrij wordt verklaard en dat er nog vleermuizen aanwezig zijn in de bebouwing ten tijde van de werkzaamheden.
25. Wanneer de kraamverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis in de periode 1 april tot half mei ongeschikt gemaakt zal worden, dient er de avond/ochtend voorafgaand aan het ongeschikt maken een aanvullende controleronde te worden uitgevoerd conform Vleermuisprotocol. Wanneer er 1 of meer in- of uitvliegende gewone dwergvleermuis wordt waargenomen, mag er niet gestart worden met ongeschikt maken en mag dit pas na het kraamseizoen plaatsvinden.
Dit voorschrift is opgenomen omdat een kraamkolonie zich al vanaf 1 april kan vormen. Het waarnemen van meerdere in/uitvliegende vleermuizen kan indicierend zijn voor het vormen van de kraamkolonie. Daardoor mag er niet meer ongeschikt gemaakt worden wanneer de kraamkolonie zich al aan het vormen is.
26. Indien tijdens de werkzaamheden (niet zijnde ongeschikt maken) toch huismussen, gewone dwergvleermuizen of laatvliegers worden aangetroffen, dient het werk direct stopgezet te worden. Vervolgens dient de ecooloog geraadpleegd te worden om een plan op te stellen hoe hiermee wordt om gegaan. De werkzaamheden mogen pas hervat worden als de betreffende soort uit het gebouw verdwenen is. In het logboek dient te worden vastgelegd hoe er wordt omgegaan met de aanwezige soort.
Dit voorschrift is opgenomen om te voorkomen dat individuen van deze soorten gewond of gedood worden wanneer deze onverwacht nog aanwezig zijn.

Permanente voorzieningen huismus

27. De permanente inbouwkasten voor de huismus dienen gerealiseerd te worden conform de eisen van het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2023).
Dit voorschrift is opgenomen om te borgen dat de verblijfplaatsen van de huismus op de juiste wijze worden gerealiseerd.
28. De permanente kasten voor de huismus mogen niet te heet worden in de zon. Ze dienen tussen 09:00 en 19:00 uur in de schaduw te hangen, of op een noord- of oostgevel geplaatst te zijn.
Dit voorschrift is opgenomen om te voorkomen dat de nestkasten te heet worden, waardoor de eieren niet uit kunnen komen en jongen dood kunnen gaan

Permanente voorzieningen vleermuizen

29. De permanente voorzieningen voor vleermuizen dienen op ten minste 2 verschillende windrichtingen te worden gerealiseerd, zodat er een verschil aan microklimaat gecreëerd wordt. Hiervan dient 1 voorziening een gevel op de zuid windrichting te betreffen en de andere windrichting dient dezelfde te zijn als waar de huidige verblijfplaats aanwezig is.
Dit voorschrift over de permanente vleermuisvoorzieningen is opgenomen om te borgen dat de permanente voorzieningen functioneel zullen zijn.

30. Wanneer permanente voorzieningen gerealiseerd worden in de spouwmuur en onder het dakvlak geldt het volgende voorschrift:
- a. De invliegopeningen van de huidige verblijfplaats dienen behouden te blijven.
 - b. Bij de kopgevels die geschikt gemaakt worden, mag de zolderverdieping ook niet van binnenuit geïsoleerd worden.
 - c. Wanneer het dakvlak geschikt gehouden wordt voor de laatvlieger, dienen de kopgevels aan weerszijden van het woonblok tevens geschikt gemaakt te worden.
 - d. Er dient intern een verbinding tussen de ruimte onder het dakvlak en de ruimte in de spouwmuur gerealiseerd te worden, indien dit nog niet aanwezig is.
 - e. De permanente voorzieningen voor vleermuizen dienen op ten minste 2 verschillende windrichtingen te worden gerealiseerd, zodat er een verschil aan microklimaat gecreëerd wordt. Hiervan dient minimaal 1 voorziening een gevel op de zuid windrichting te betreffen.
 - f. In de gevels waar kraamvoorzieningen gerealiseerd worden, mogen geen inbouwkasten geplaatst te worden.
 - g. In het logboek dient met behulp van tekst én foto's te worden vastgelegd hoe de verblijfplaatsen gerealiseerd zijn.

Dit voorschrift is opgenomen om te borgen dat de verblijfplaats van de vleermuizen in de spouw en onder het dakvlak op de juiste wijze worden gerealiseerd.

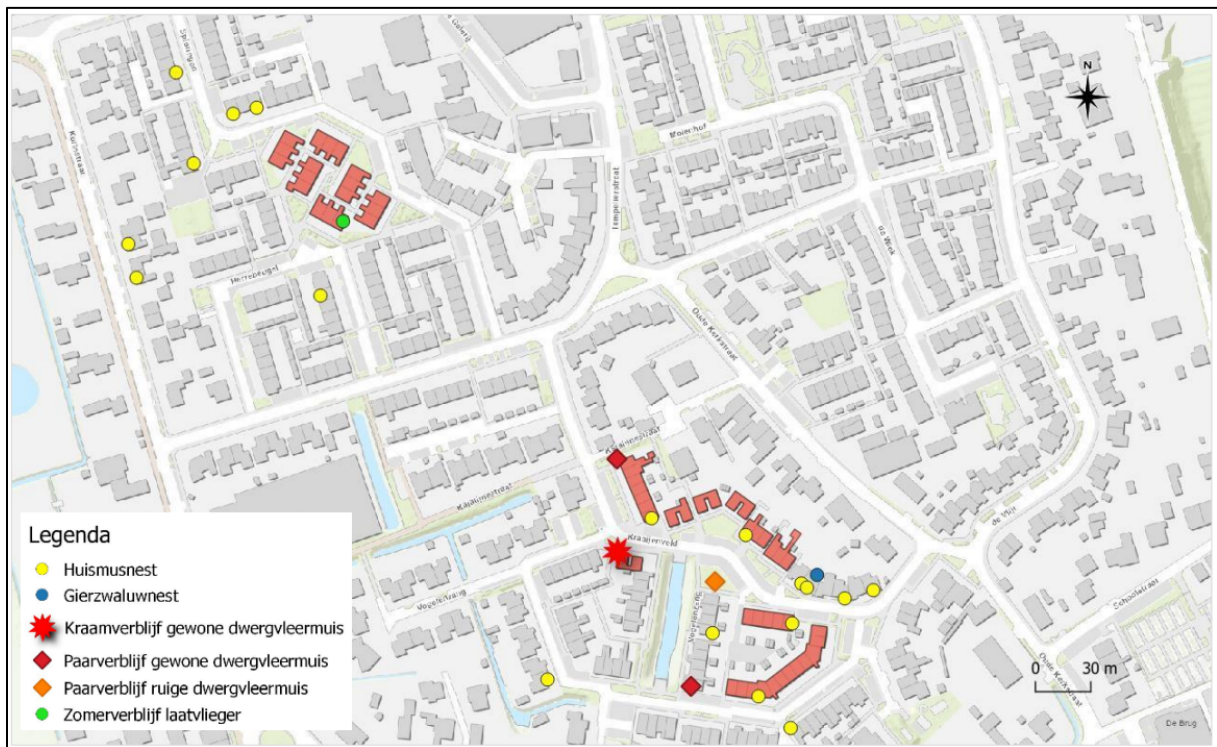
2.8 Staat van instandhouding

Door het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden komt de staat van instandhouding van de huismus, gewone dwergvleermuis en laatvlieger niet in het geding. Dit omdat voor, tijdens en na de werkzaamheden maatregelen worden getroffen.

3. Conclusie

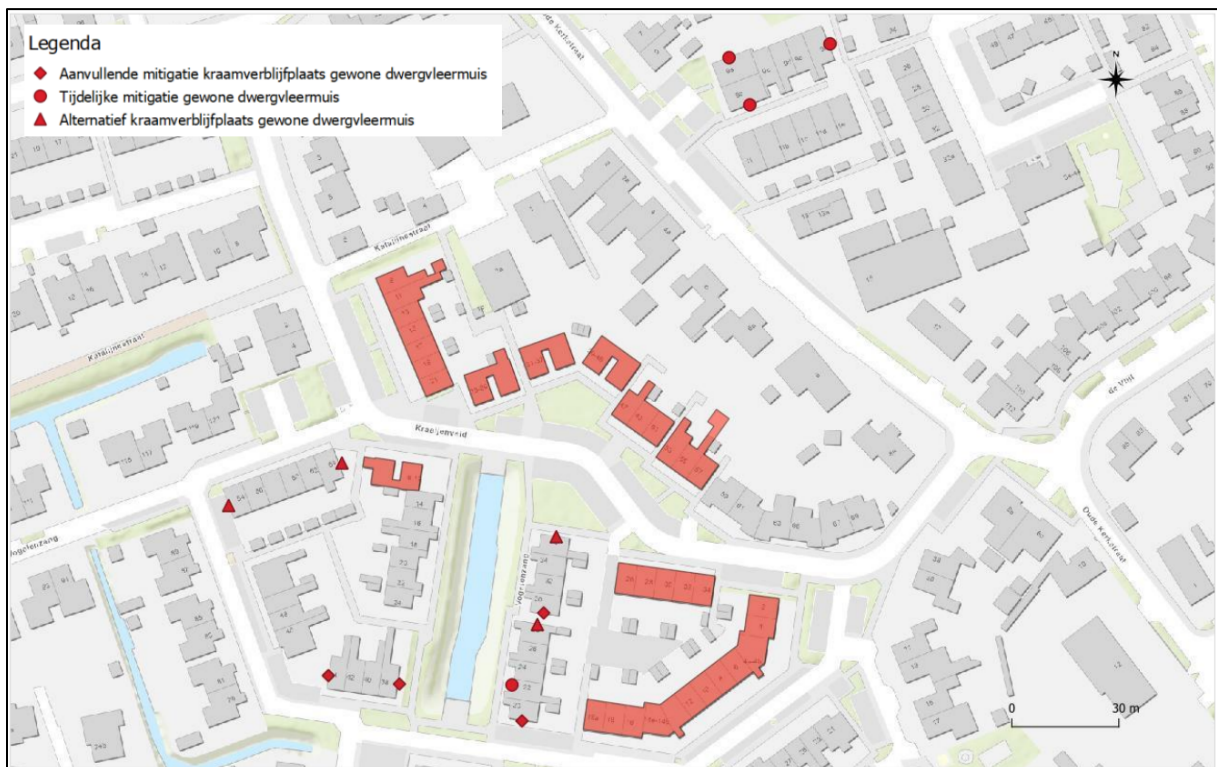
De gevraagde omgevingsvergunning op grond van de Omgevingswet, voor een flora- en fauna-activiteit, wordt voor de huismus, gewone dwergvleermuis en laatvlieger en beschreven activiteiten verleend. Aan deze omgevingsvergunning zijn voorschriften verbonden.

Bijlage 1. Overzichtstekening van de planlocatie

Figuur 1. Locatie Kraaijenveld 6, 8, 26 t/m 34, 9 t/m 25 en 35 t/m 57, Spieringen 42 t/m 76 en Vogelenzang 2 t/m 18 te Wijk en Aalburg, in de gemeente Altena. De activiteiten vinden plaats binnen het omliggende gebied.

Bijlage 2. Locatie van de maatregelen

Figuur 2. Locatie van de tijdelijke voorzieningen voor de gewone dwergvleermuis.

Figuur 3. Locatie van de permanente voorzieningen voor de gewone dwergvleermuis.

Figuur 4. Locatie van de permanente voorzieningen voor de laatvlieger.

Bijlage 3. Meldingsformulier start handelingen beschermde soorten

Meldingsformulier start handelingen ten aanzien van beschermde soorten		
Omgevingsvergunning flora- en fauna- activiteit		
<u>Gegevens</u>		
Aanvraagnummer	Z/219062	
<i>Naam initiatief</i>	renovatie Kraaijenveld, Spieringen en Vogelenzang te Wijk en Aalburg	
<i>vergunningsperiode</i>	voor de periode vanaf de datum van bekendmaking van dit besluit tot en met 31 december 2026	
<i>Vergunninghouder</i>	
<i>Naam aanvrager</i>	
<i>Adres</i>	
<i>PC-Woonplaats</i>	
<u>Gegevens werkzaamheden:</u>		
<i>Contactpersoon uitvoering werkzaamheden</i>	
<i>Telefoonnummer (vast)</i>	
<i>Telefoonnummer (mobiel)</i>	
<i>Contactgegevens ecooloog betrokken bij uitvoering</i>	
<i>Locatie(s) werkzaamheden</i>	
<i>Datum gereedkomen compensatiemaatregelen</i>	
<i>Datum start werkzaamheden</i>	
<i>Overzicht planning werkzaamheden</i>	
	
	
	
	
<p><i>Dit formulier dient zodra de aanvang van de handelingen met betrekking tot beschermde soorten bekend is, doch uiterlijk 2 werkdagen van tevoren, te worden ingediend bij de Omgevingsdienst Brabant Noord</i></p>		
Retouradres	Omgevingsdienst Brabant Noord Email: info@odbn.nl	